

Za poduk in kratek čas.

Podzemeljska pošta.

Ni treba, da bi danes človek se ravno smel šteti med stare ljudi, ki so živeli že ob času, ko so poštni kraji bili še redko nasajeni. Sedaj imajo pošto malo ne v vsakej fari. Mesto pa, če je le nekoliko obsežniše, ni zadovoljno z jedno jedino pošto, akoravno so za navadna pisma nastavljeni po ulicah mnogoštevilne škrinjice. Tako na primer ima Gradec 11. poštni, Maribor tri.

Toda po velikih mestih so ljudje že tako razvajeni, da se jim promet med posameznimi poštami v mestu samem zdi prepočasen. Vsled tega so učenjaki omislili pripomoček, s katerim se naznanila precej naglo spravljajo od jednega mestnega okraja v drugi. V to svrhu jim služi tako zvana — pnevmatična pošta.

Besedo „pošta“ rabijo po svoje zakroženo menda vsi jeziki ter navadno pomeni prostor, kjer se postavi kaka oseba ali reč, torišče, kjer lahko postojiš, postaja.

Kako se pošiljatve spravljajo od jedne pošte do druge, zakajli bi to še le človek moral praviti? Pač pa je marsikomu bolj neznan, da pisma in sploh pismena naznanila od pošte do pošte prenaša tudi — zrak.

Slovenska beseda „zrak“ se v grškem jeziku imenuje „pneuma“; pridevnik od imena je „zračni“, v grščini pa „pneumatikos“. In ta ptuja beseda za naš jezik prikrojena se glasi „pnevmatičen“. Zavoljo tega namesto „zračna pošta“ lahko rečemo: pnevmatična pošta. Pošiljatve se pošiljajo po cevih. Zatoraj bi to naravno smeli imenovati tudi cevna pošta. Nemci pravijo: „Rohrpost“ ali „Pnevmatiše Post“ ali „Pnevmatik“.

Pisalec teh vrstic je o pnevmatiki sicer slišal in bral, ali o njej pravega zapopadka vendar le ni mogel dobiti, dokler ni začel z isto — poslovati, in sicer v prestolnici naše države, na Dunaju Veliko toto mesto ima samo v svojem središču okoli 31 pošt s predmetnimi in z okoličnimi pa vseh skupaj 124. Na nekaterih izmed teh pošt ima pnevmatika svoje štacije ali postaje. Cevi so namreč napeljane pod površino zemlje do pošt po raznih krajih velikega mesta. Cevi imajo debelost srednje kupice, ali dva decimetra v obsehu. Oni deli, ki ležijo v zemlji, so iz kovanega železa; tisti konci pa, ki so izpeljani iz zemlje skoz pod v sobo, totí deli so, pravim, neka zmes bakra ali „kufra“ in pa medi ali „mesinga“ ter se lepo svetijo vsled snažnosti in so v zvezi z dotičnimi aparati ali pripravami v izbi.

(Dalje prih.)

Smešnica 36. „Mati“, pravi gost v oštariji, „mati, pokrijte muham posebej, da mi ne

bodo silile v moje jedi!“ „Rada“, odvrne krčmarica hitro, „prav rada! Le zapovejte jim, da se vsedejo posebej“.

Razne stvari.

(Mil. knezoškof) odpeljejo se v soboto popoldne v Celje ter ostanejo, kolikor slišimo, ondi do srede.

(Duhovne vaje.) Duhovnih vaj se vdeležuje v Mariboru poleg mil. knezoškofa 67 čč. duhovnikov in vodi jih vlč. o. Andrej Hamerle, provincijal oo. redemptoristov na Dunaji.

(V Zagreb) pojde v noči 6. sept. posebni vlak iz Maribora zjutraj ob 3. uri in 50 minutah. Vožnja stane tje in nazaj v prvem razredu 8 fl. 48 kr., v drugem 6 gld. 32 kr. in v tretjem 4 gld. 22 kr. Razstava je neki lepa in poučna, vredna, da si jo ogleda, kdor le premore toliko časa in denarja.

(Voznikom) naznanja mestni magistrat Celjski, da ni dovoljeno od dne 29. avgusta do dne 1. septembra težkih voz skoz mesto voziti.

(Poučno potovanje v Brežice in na Bizeljsko) prireja dne 3. in 4. septembra t. l. kmetijska podružnica Lipniška, da udje v onih krajih samih nekaj zanesljivega izvejo o trtni uši. Potovanja udeležijo se okrajni glavar, dekana Lipniški in Lučki, ter še več gospodov posvetnega, kakor duhovnega stanú in nekaj kmetov. Odpeljejo se iz Spielfelda z jutranjim poštnim vlakom dne 3. septembra.

(Posebni vlak) gre večer v nedeljo, dne 30. avgusta iz Celja; proti Ljubljani ob 10. uri 20 minutah; proti Mariboru pa 10 minut pozneje. Oba vlaka stojita na posameznih postajah.

(Trikratna toča.) V Halozah v nedeljo, dne 23. avgusta je od ranega jutra do večera treskalo in grmelo ter trikrat zaporedoma toče nasipavalo. Tudi v Poličanah in v Ptuji so jo imeli in je na ajdi in v goricah napravila precej škode.

(Sv. birma) bode v Gornjegrajski dekaniji v teh le dnevih: Dne 6. septembra v Mozirji, 7. v Nazarji, 8. na Rečici, 9. v Gornjem gradu, 10. pri sv. Frančišku, 11. na Ljubnem, 12. v Lučah, 13. v Solčavi in bode tu ob enem posvečevanje župnijske in dne 14. septembra podružnične cerkve sv. Duha.

(Slovesni sv. misijon) dekanijske fare Lučke (škofije sekavske) počne 8. septembra. Prideta dva nemška očeta jezuita in dva slovenska od sv. Andraža. Ta misijon je pobožna ustanova. Ustanovil ga je pred dvajsetimi leti občespoštovani tržan in tadauži župan Lučki g. Hartnagel.

(Zločinstvo.) V petek dne 21. avgusta je na Slatini 12letni šolar Franc Egger drugega, nekoliko starejšega dečka z nožem zabol. Matija Colnerič, iz št. Florijana na Boči,